03/03/2024

Συνστράτευση για το δρόμο της Ειρήνης και της κοινωνικής δικαιοσύνης – Κυριακή του Ασώτου

/ Γνώμες

Συνστράτευση για το δρόμο της Ειρήνης και της κοινωνικής δικαιοσύνης – Κυριακή του Ασώτου

- **Του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Ζιμπάμπουε Σεραφείμ Κυκκώτη**

Στην Ευαγγελική Περικοπή αυτής της Κυριακής έχουμε την Παραβολή του Άσωτου υιού (Λουκά 15,11-32)
«Άσωτος» είναι ο άνθρωπος που ζει έκλυτη κι αμαρτωλή ζωή. Είναι ο διεφθαρμένος, ο αμαρτωλός, ο ακόλαστος, αυτός που σπαταλά χρήματα και πράγματα για να ζήσει μιά έκλυτη κι αμαρτωλή ζωή, αυτός που φέρνει συμφορά στον εαυτόν του, στην οικογένεια του και στην ευρύτερη κοινωνία. Τελικά ο

«άσωτος» είναι αυτός που σου δίνει την εντύπωση ότι δεν έχει ελπίδα σωτηρίας, αυτός που βρίσκεται στο τέλος σε απελπισία και απόγνωση. Έτσι με βάση το περιεχόμενο της ζωής του άσωτου ανθρώπου θα μπορούσαμε να πούμε ότι «ασωτία» είναι μια μορφή ακολασίας που εκφράζεται ως ροπή και υπερβολική στροφή προς τις υλικές απολαύσεις, η έκλυτη κι αμαρτωλή ζωή που την συνοδεύει η σπατάλη, την ώρα μάλιστα που άλλοι πεινούν και άρρωστοι πεθαίνουν αβοήθητοι και εγκαταλελειμμένοι.

Πολλές φορές συμβαίνει να έχουμε όλα τα καλά και τ' αγαθά του κόσμου και πάλι να μη είμαστε ευχαριστημένοι. Ο άσωτος υιός της σημερινής Ευαγγελικής Περικοπής αποτελεί μια τέτοια περίπτωση. Αν και τα είχε όλα, δεν ήταν ευχαριστημένος με τίποτα. Του έφταιγαν ακόμη και οι γονείς του, που φρόντιζαν με πολλές θυσίες να τα έχει όλα, γι' αυτό αποφάσισε να φύγει μακριά τους. Έτσι μια μέρα, αφού ζήτησε το μερίδιο της περιουσίας που του αναλογούσε άφησε το σπίτι του και «απεδήμησεν εις χώραν μακράν».

Φαινόμενα αγνωμοσύνης και αχαριστίας παιδιών προς τους γονείς τους

Μερικά παιδιά με αγνωμοσύνη νομίζουν ότι οι γονείς τους είναι υποχρεωμένοι να τους μοιράσουν τη περιουσία τους, λες και δούλεψαν αυτοί για τη δημιουργία της. Και τι να πουν παιδιά που οι γονείς τους έχουν μόνο χρέη και τίποτα να τους μοιράσουν. Και τι να πουν τα παιδιά που είναι ορφανά και δεν έχουν ούτε μητέρα ούτε πατέρα. Και τι να πουν τα παιδιά που οι γονείς τους είναι ανεύθυνοι και χωρίζουν κι ο καθένας είναι σκλάβος των παθών του, αφήνοντας τα παιδιά τους στο έλεος του Θεού.

Τι να πουν εκατοντάδες παιδιά που μένουν καθημερινά ορφανά εξ αιτίας του πολέμου στη Γάζα και στην Ουκρανία, κι όπου έχουμε εμπόλεμες συγκρούσεις. Τα αθώα αυτά ορφανά παιδιά, χωρίς να φταίνε σε τίποτα για κάθε μορφή πολέμου και βίας, είναι και τα μεγάλα θύματα που δημιουργούν εκείνοι που δίνουν προτεραιότητα στα όπλα να λύσουν τα προβλήματά τους κι όχι στον ειρηνικό διάλογο. Και φυσικά κι όσοι τους στηρίζουν, με την στρατιωτική και οικονομική υποστήριξη.

Μερικά παιδιά σταματούν να μιλούν στους γονείς τους και στα αδέλφια τους με τους τσακωμούς για τα περιουσιακά. Αν υπάρχει όμως αγάπη και είναι κοντά στο Θεό ποτέ τους δεν σταματούν να σέβονται τους γονείς τους, βοηθώντας τους ακόμη κι όταν οι ανάγκες της ζωής τους οδηγούν μακριά τους για να εργασθούν και να επιβιώσουν. Η μεγαλύτερη μορφή αγνωμοσύνης και ασέβεια στους γονείς είναι όταν τα παιδιά τους τσακώνονται μεταξύ τους και δεν μιλιούνται μεταξύ τους.

Όταν ο άνθρωπος διαγράφει το Θεό από τη ζωή του γίνεται άσωτος

Στο πρόσωπο του άσωτου νεώτερου γιού αναγνωρίζουμε τον άνθρωπο εκείνο που με την αμαρτία απομακρύνεται από την επικοινωνία του με τον Θεό. Η παρουσία του Θεού ενοχλεί και πιέζει τον άσωτον άνθρωπον. Νομίζει ότι ο Θεός του κάνει τη ζωή μονότονη και κουραστική. Γι' αυτό και προσπαθεί να βγάλει από την σκέψη του τον Θεόν εξορίζοντας τόν από την καρδιά του. Ο άσωτος άνθρωπος δεν θέλει να εξαρτάται από κανένα.. Έχει μια δική του αντίληψη για την ελευθερία. Νομίζει ότι ελευθερία σημαίνει ασυδοσία, να κάνει δηλαδή ό,τι θέλει. Δεν καταλαμβαίνει ότι το νόημα της ελευθερίας είναι να κάνεις σωστές επιλογές με κριτήριον το κοινόν καλόν για την οικογένεια και το κοινόν συμφέρον για την ευρύτερη κοινωνία και τη Χώρα σου και την Ανθρωπότητα. Ο άσωτος άνθρωπος λεισμονεί ότι η πραγματική ελευθερία συνδέεται με το δεσμό της αγάπης. Γι' αυτό και δεν εμπιστεύεται τον εαυτό του ούτε στον Θεόν, ούτε στην οικογένεια του. Έχει εμπιστοσύνη μόνο στις δικές του δυνάμεις και στα δημιουργήματα κι όχι στο Δημιουργό τους, δηλαδή στο Θεό. Η αυτονομία κι η αυτάρκεια του αυτή που εκφράζει και τη χειρότερη μορφή αλαζονείας, είναι και η πηγή κάθε αμαρτίας. Εδώ πρέπει να βλέπουμε την αμαρτία ως μορφή αδικίας, προς τον εαυτό του και τους γύρω του.

Όταν αποφασίζουμε να βγάλουμε τον Θεό από τη ζωή μας, ο Θεός δεν αρνείται να μας προσφέρει όλα τα θεία Του δώρα. Γι' αυτό κι η πραγματική μετάνοια του αμαρτωλού τον οδηγεί πάντοτε στην εν Χριστώ σωτηρία του.
Νόημα ζωής και υπαρξιακή προοπτική (που συγκεντρώνει κανείς ως σκοπό της ζωής του)

Ο άσωτος υιός επιλέγει μια νέα υπαρξιακή προοπτική που τον οδηγεί στην στέρηση και στην μοναξιά. Στο τέλος μακριά από την αγάπη προς την οικογένεια του γίνεται και άσημος. Όλα αλλάζουν όταν αρχίζει να συναισθάνεται την προσωπική του ενοχή. Στην αρχή συνειδητοποιεί την αποτυχία της επιλογής του τρόπου της ζωής του που έγινε με την απόφασή του να σταματήσει να εμπιστεύεται τον πατέρα του. Στην συνέχεια παραδέχεται την αποτυχία της

επιλογής του να ακολουθήσει αυτή την νέα υπαρξιακή προοπτική και να ζήσει μακριά από την οικογένεια του. Η παραδοχή του αυτή έχει μεγάλη σημασία γιατί είναι δυνατό να φθάσει κανείς μέχρι το σημείο της συνειδητοποιήσεως ότι κάπου έχει κάνει λάθος, αλλά ο εγωϊσμός του να μη τον αφήνει να προχωρήσει στην παραδοχή της ενοχής του. Έτσι προχωρεί στην αναγνώριση και αποδοχή της προσωπικής του ενοχής για την αποτυχία της υπαρξιακής του προοπτικής να απομακρυνθεί από τον πατέρα του. Παραδέχεται δηλαδή την ενοχή του και την ομολογεί ανεπιφύλακτα. Δεν προσπαθεί να βρεί δικαιολογίες για τις αμαρτωλές πράξεις του και για τη προσωπική του ενοχή. Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία γιατί η ανεπιφύλακτη αποδοχή της προσωπικής του ενοχής χωρίς δικαιολογίες λειτουργεί στο βάθος της ανθρώπινης προσωπικότητας ως κάθαρση, που καθιστά δυνατή μια νέα επιλογή. Είναι η στροφή του προς την μετάνοια που εκδηλώνεται με την επιλογή μιας νέας υπαρξιακής προοπτικής. Η επιλογή αυτή θεμελιώνεται στη παραδοχή της αναξιότητάς του. Γι’ αυτό και ζητεί να γίνει ισότιμος με ένα υπηρέτη του πατέρα του. Η μετάνοια του άσωτου υιού δεν βιώνεται απλώς ως αλλαγή φρονήματος, αλλά περισσότερο ως θυσία. Η μετάνοια έχει ένα κόστος που οφείλεται στα λάθη του παρελθόντος. Ο άσωτος υιός μετανοεί πραγματικά γιατί δεν ζητά να γίνει πάλι υιός αλλά δούλος, επειδή ακριβώς η πλήρης συναίσθηση της ενοχής του τον κάνει ταπεινό. Ζητά το ελάχιστον, δεν ζητά το μέγιστον.

Οικολογικές ευθύνες και κοινωνική Δικαιοσύνη για το αγαθό της ειρήνης και της ασφάλειας και της ευημερίας
Ο άσωτος υιός μετανοεί με την ομολογία του «πάτερ, ήμαρτον εις τον ουρανόν και ενώπιο σου». Η αμαρτία ως αδικία, στρέφεται τελικά κατά του Θεού κι όλης της Δημιουργίας και φυσικά στο Πατέρα του που εκ μέρους του Θεού του έδωσε τα πάντα, και φυσικά αυτά που του έδωσε ανήκουν στη Δημιουργία του Θεού, είναι δηλαδή δώρο του Θεού. Εδώ εντοπίζουμε και τη ρίζα του κακού για τις οικολογικές καταστροφές και τις κοινωνικές αδικίες με το πρόβλημα της φτώχειας, των προσφύγων και των μεταναστών. Όταν δηλαδή δεν έχουμε οικολογική συνείδηση ότι όλα ανήκουν στο Θεό και εμείς ως εντολοδόχοι του πρέπει με σεβασμό και δικαιοσύνη να μοιραζόμαστε τα πάντα μ’ αυτούς που υποφέρουν ως δώρο Θεού για όλη την Ανθρωπότητα και για όλες τις γενεές.

Ερχόμαστε στη γη που ανήκει στο Θεό και μας προσφέρει φιλοξενία, και με τον ίδιο τρόπο οφείλουμε και εμείς οι άνθρωποι να κάνουμε το ίδιο στο πονεμένο αδελφό μας και μάλιστα στα άπορα και ορφανά παιδιά. Τελικά όμως προστατεύοντας τον άλλο και τη δημιουργία του Θεού προστατεύουμε με το καλύτερο τρόπο και τους εαυτούς μας και την οικογένεια μας και τη χώρα μας για να ζούμε ειρηνικά και με ασφάλεια.

Η σημασία της Μετάνοιας για την αλλαγή της πορείας της ζωή μας για ένα καλύτερο κόσμο

Η μετάνοια ως αυτοθυσία είναι η μόνη λύση για να αντιμετωπίσουμε οποιοδήποτε πρόβλημα που το δημιουργήσαμε οι ίδιοι με τα λάθη μας.

Ο άσωτος γύρισε στο σπίτι του πατέρα του όταν «ήλθε εις εαυτόν», επειδή είχε καλές κι άριστες αναμνήσεις από το σπίτι του. Θυμήθηκε στην ερημιά του όλη την στοργή, την αγάπη και τις θυσίες του καλού πατέρα και ξαναγύρισε να τις ξαναζήσει. Αν είχε κακές αναμνήσεις από το σπίτι του ποτέ δεν θα γύριζε. Θα έμενε στην καταστροφή της ερημιάς του. Όσοι έχουν την ευθύνη της δημιουργίας περιβάλλοντος, είτε στην οικογένεια, είτε στην κοινωνία, είτε στην Εκκλησία, είτε στο Σχολείο πρέπει να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή γιατί όπως λέει ο Απόστολος Παύλος «ομιλίαι κακαί φθείρουσιν ήθη χρηστά». Το περιβάλλον που δημιουργούμε πρέπει να έχει τέτοια μορφή που να κάνει και τον άσωτον της εποχής μας μόλις «έλθη εις εαυτόν», να το θυμάται και να ξαναγυρίζει πάλι στο σπίτι του για να βρει στοργή. Αυτό είναι και το βαθύτερο νόημα της παραβολής του Ασώτου που είναι γνωστή και ως παραβολή του στοργικού πατέρα. Όπου υπάρχουν στοργικοί γονείς οι άσωτοι ξαναγυρίζουν.

Η ασωτία της εποχής μας

Με βάση την συμπεριφορά του αμετανόητου άσωτου ανθρώπου μπορούμε να μιλήσουμε και για την ασωτία της εποχής μας, που εκφράζεται με την απαράδεκτη κατάσταση που παρατηρείται στην άδικη κατανομή της παγκόσμιας παραγωγής αγαθών. Το 30% του πληθυσμού της γης νέμεται το 70% της παγκόσμιας παραγωγής και το 70% του πληθυσμού της γης (χώρες του τρίτου κόσμου) το 30% της παγκόσμιας παραγωγής. Η αδικία αυτή αποτελεί ταυτόχρονα και ειρωνεία γιατί ανάμεσα στο 30% του πληθυσμού συμβαίνει νάναι σχεδόν όλοι χριστιανοί. Το αποτέλεσμα της σύγχρονης ασωτίας των χριστιανών, με βάση τα τελευταία στατιστικά στοιχεία της Γιούνισεφ, είναι τα ακόλουθα:
1. Γύρω στα 13 εκατομμύρια παιδιά πεθαίνουν κάθε χρόνο στις αναπτυσσόμενες χώρες, επειδή στερούνται καθαρό νερό και φαγητό και ιατρική περίθαλψη.
2. Κάθε χρόνο γύρω στα 300.000 παιδιά τυφλώνονται από έλλειψη βιταμίνης Α.
3. Γύρω στα 10.000.000 παιδιά είναι ορφανά, επειδή οι γονείς τους πεθαίνουν από φτώχεια και διάφορες ασθένειες.
4. Γύρω στα 130.000.000 παιδιά δεν έχουν τη δυνατότητα να φοιτούν σε Σχολείο.
5. Οι περισσότεροι θάνατοι των παιδιών θα μπορούσαν να προληφθούν με τη χορήγηση των βασικών εμβολίων που κοστίζουν μόλις πέντε ευρώ για το κάθε παιδί.

6. Στις χώρες του Τρίτου κόσμου 1.5 δισεκατομμύρια άνθρωποι δεν έχουν τη δυνατότητα να γευθούν καθαρό νερό και 2 δισεκατομμύρια δεν έχουν πρόσβαση σε συστήματα υγιεινής.

Η ασωτία της εποχής μας θα περιορισθεί με την μετάνοια των ασώτων ανθρώπων της κοινωνίας μας με την ίση κατανομή των αγαθών της γης. Μπροστά στον ατομικό μας εγωϊσμό για μεγαλύτερο οικονομικό κέρδος μάθαμε οι ευκατάστατοι άνθρωποι παραγωγοί να πηγαίνουν στις χωματερές, αδειάζοντας το γάλα στους δρόμους και πετώντας τους καρπούς της παραγωγής τους σε σκουπιδότοπους. Η ασωτία μας δεν είναι απλώς μια κοινωνική αδικία σε βάρος των συνανθρώπων μας που υποφέρουν, που στερούνται όσα οι άλλοι πετάνε και κατασπαταλούν, είναι μια αμαρτία που οδηγεί στην καταστροφή τόσο αυτούς που αδικούνται όσο κι αυτούς που αδικούν, γιατί η επιβίωση μας εξασφαλίζεται μόνο με την καλή μας διάθεση να βελτιώνουμε συνέχεια με κοινωνική δικαιοσύνη τους όρους συμβιώσεως μας.

Να ενώσουμε τις προσευχές μας η Ανθρωπότητα να σταματήσει τους πολέμους και να επιλέξει το δρόμο της ειρήνης και της ασφάλειας με τη συνστράτευση κοινωνικής αλληλεγγύης

Η υπόθεση της φτώχειας είναι απειλή για όλους μας. Ιδιαίτερα μέσα από τη δοκιμασία που ολόκληρη η Ανθρωπότητα έζησε με τη πανδημία του κορωνοϊού και τώρα με τις ανεξέλεγκτες «φωτιές» του πολέμου στη Γάζα και στην Ουκρανία, με αποτέλεσμα, πολλές οικογένειες να μη έχουν την αναγκαία καθημερινή τροφή, λόγω ακρίβειας και απώλειας εργασίας και εσόδων. Έχουμε και έκτακτες καταστροφές με θύματα τον αθώο πληθυσμό, όπως συμβαίνει τώρα με τις οικολογικές καταστροφές. Χρειαζόμαστε επιτακτικά μια συνστράτευση κοινωνικής αλληλεγγύης έτσι ώστε όλοι οι άνθρωποι να έχουν με αξιοπρέπεια τροφή και στέγη, μάλιστα τα αθώα άπορα και ορφανά παιδιά και οι ηλικιωμένοι μας. Στα μάτια του Θεού είμαστε όλοι παιδιά του. Για παράδειγμα με τα χρήματα που ξοδεύονται καθημερινά στο Πόλεμο στην Ουκρανία και στη Γάζα, θα μπορούσαμε να προστατεύσουμε όλο τον Πληθυσμό της Γης να ζουν με αξιοπρέπεια. Ο Θεός να μας ελεήσει να προστατεύουμε ο ένας τον άλλο. Ο καλύτερος τρόπος να προστατέψεις τον εαυτό σου είναι όταν προστατεύεις τον άλλο. Όλα ανήκουν στο Θεό κι οφείλουμε όλοι μας να μοιραζόμαστε ότι έχουμε με αυτούς που έχουν ανάγκη για να επιβιώσουν. Ο καλύτερος τρόπος να προστατέψουμε την επιβίωσή μας είναι όταν κάνουμε το παν να βελτιώσουμε τους όρους της συμβίωσης όλων μας. Αυτό είναι και το Θέλημα του Θεού, να φτιάξουμε ένα κόσμο όμορφο και δίκαιο με ειρήνη και ασφάλεια για όλους μας που να μοιάζει ως ένας Παράδεισος στη Γη. Όταν ζούμε ερήμην της παρουσίας του Θεού, τότε δημιουργούμε παντού μια καθημερινή κόλαση και στο χώρο της οικογένειας, και στο χώρο της εργασίας μας, στις πολιτικές μας ενασχολήσεις, αλλά και μεταξύ των Λαών. Όταν ζούμε

ερήμην του Θεού ακόμη και θρησκευόμενοι άνθρωποι δημιουργούν παντού μια κόλαση, όπως συμβαίνει ακόμη και ανάμεσα στους Ορθοδόξους που σκοτωνόμαστε μεταξύ μας στο πεδίο της μάχης και στο επίπεδο των επικεφαλής μας με τις συνεχείς αντιπαραθέσεις και διχασμό μεταξύ τους.